

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland**Datum ingekomen vragen** : 16 februari 2024**Datum GS-besluit** : 12 maart 2024**Vragen nr. 18**

Vragen van **de heer A. Karar** (PvdA) over Een harmonieuze uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 16 februari 2024 door het lid van Provinciale Staten, **de heer A. Karar** (PvdA), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

In het coalitieakkoord "Verbinden Voorruit!" is veel aandacht voor de energietransitie en haar noodzaak voor de leefbaarheid van Noord-Holland. Een groot obstakel binnen deze transitie is de netcongestie, omdat hierdoor veel projecten geen doorgang kunnen vinden. Daarom is het belangrijk dat het elektriciteitsnetwerk snel mogelijk wordt uitgebreid. Tegelijkertijd is de PvdA van mening dat deze ambitie zo veel mogelijke de belangen van particulieren moet meenemen. Dit is het afgelopen jaar helaas meermaals misgegaan in Nederland, wat heeft geleid tot enkele onwenselijke conflicten tussen Tennet en grondeigenaren. Naar aanleiding van een NOSⁱ bericht en een artikel in het Noordhollands Dagbladⁱⁱ heeft de PvdA Noord-Holland de volgende vragen opgesteld:

INLEIDING ANTWOORDEN

Op verschillende plekken in Noord-Holland vindt verzwaring van het elektriciteitsnetwerk plaats. Dit betreft voor een deel een uitbreiding van de netwerkverbindingen maar ook de realisatie van nieuwe (hoogspannings)stations. Voor de nieuw te realiseren stations, wordt door Tennet grond aangekocht. Ten behoeve van de realisatie van netwerkverbindingen wordt voor de plaatsing van masten of het aanbrengen van hoogspanningsverbindingen boven land van derden getracht met de grondeigenaar een zakelijk recht overeenkomst af te sluiten.

De zakelijkrecht overeenkomst geeft recht om in, op of boven het eigendom van een ander bouwwerken (zoals Masten) en kabels aan te brengen. In de zakelijk recht overeenkomst worden afspraken vastgelegd over schadevergoeding aan de grondeigenaar ten gevolge van aanleg en over de uitvoering van onderhoudswerkzaamheden. Het vestigen van een recht van opstal (Boek 5 Artikel 101 (5:101 BW) zorgt voor horizontale splitsing van een perceel, tussen het bloot eigendom van de grondeigenaar en het opstalrecht van de netbeheerder. In de zakelijk recht overeenkomst kunnen partijen onder meer afspraken maken over gebruiksbeperkingen op het met het recht van opstal belaste perceelsgedeelte, zoals een bouwverbod of een verbod op diepploegen. Tevens wordt in de overeenkomst opgenomen welke vergoeding de grondeigenaar hiervoor ontvangt.

Indien de grondeigenaar niet akkoord wil gaan met het aangeboden, dan kan de netbeheerder de minister van Infrastructuur en Waterstaat verzoeken om gedoogplichten op grond van de Omgevingswet op te (laten) leggen.

De netbeheerder maakt dan gebruik van de in de wet geregelde gedoogplicht. Dat betekent dat de plaatsing van masten en aanleg van verbindingen uiteindelijk wel gerealiseerd kunnen worden, zonder toestemming van de grondgebruiker of -eigenaar. Daarbij hoort wel een volledige (wettelijke) schadevergoeding, maar er bestaat geen recht meer op meewerkvergoeding.

Het LTO-afdelingsbestuur biedt boeren hulp. Het veldprotocol, de model-Zakelijk Recht Overeenkomst en de tarievenlijst vormen samen de nieuwe LTO Standaard, dat als uitgangspunt voor gesprek met de netbeheerder kan dienen.

Onder de Belemmeringenwet Privaatrecht stond, in het geval er geen overeenstemming werd bereikt tussen netbeheerder en de grondeigenaar, de mogelijkheid open bezwaar in te dienen en vond er tijdens een hoorzitting onder leiding van de Commissaris van de Koning een bemiddelend overleg plaats tussen de verzoeker en grondeigenaar. Met de invoering van de Omgevingswet is de Belemmeringenwet Privaatrecht en de rol van de provincie komen te vervallen. De mogelijkheid om bezwaar in te dienen blijft wel bestaan.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Welke rol heeft de provincie in de gesprekken tussen grondeigenaren en Tennet bij de uitrol van het elektriciteitsnetwerk?

Antwoord 1:

De provincie heeft geen rol in de gesprekken tussen grondeigenaren en TenneT bij de uitrol van het elektriciteitsnetwerk. De zakelijk recht overeenkomst met schadeloosstelling heeft betrekking op afspraken tussen grondeigenaar en TenneT.

Vraag 2:

In Nederland is in 2022 tweemaal gebruik gemaakt van een gedoogverplichting en in 2023 tweeëntwintigmaal. Heeft er ook een toename in de provincie Noord-Holland plaatsgevonden? Zo ja, wat is hiervoor de reden?

Antwoord 2:

In 2022 is er één gedoogplichtverzoek geweest van TenneT in Noord-Holland en in 2023 ook één.

Vraag 3:

Welke mogelijkheden ziet GS om een actievere rol te vervullen in het uitrollen van het elektriciteitsnet, zodat dit sneller en in meer samenspraak met grondeigenaren gebeurt?

Antwoord 3:

In het planologische traject met grondeigenaren is er een mogelijkheid voor inspraak. In dit deel van het ruimtelijk proces zien Gedeputeerde Staten geen rol voor zich weggelegd (zie ook het antwoord op vraag 1).

De provincie zet zich via de Taskforce Energie-Infrastructuur – een samenwerking van de netbeheerders Tennet, Liander en Gasunie, Noord-Hollandse gemeenten en de provincie - in om de aanleg van energie-infrastructuur binnen de eigen mogelijkheden te versnellen. De provincie neemt hiervoor onder meer deel aan de projectteams voor diverse lokale netuitbreidingen om knelpunten in de uitvoering met maatwerk te versnellen/vertraging te voorkomen.
